

Пописивање и процењивање утицаја детерминанти тражње

Задатак број 4:

У предузећу „П“ је у 2021. години остварен обим продаје производа „А“ од 300 000 комада. Колики ће бити обим продаје производа „А“ у планској 2022. години, ако се очекују следеће промене детерминанти тражње за овим производом:

1. Смањење укупног броја становника за 0,1%.
2. Повећање броја млађе популације за 0,2%.
3. Смањење каматне стопе на потрошачке кредите за 0,5%.
4. Смањење висине обавезног сопственог учешћа корисника потрошачких кредита за 5%.
5. Менаџмент предузећа „П“ планира да цена производа „А“ у планској 2022. години буде за 15% нижа у односу на цену у 2021. година, када је износила 1 200 РСД. Поред тога, очекује се да ће смањење цене производа „А“ утицати на раст тражње за овим производом за 50 000 комада (обим тражње за производом „А“ у 2021. години био је 300 000 комада).
6. Менаџмент предузећа „П“ очекује да ће током планске 2022. године доћи до повећања цене производа „Б“ и то за 5%. Цена овог производа, иначе компонента производа „А“, је у 2021. години износила 500 РСД. Процењује се да ће раст цене производа „Б“ имати негативн утицај и на тражњу за производом „А“, те да ће обим тражње са 300 000 јединица производа „А“ бити смањен на 280 000 комада.
7. Поред тога, менаџмент предузећа „П“ прогнозира да ће у планској 2022. години доћи до повећања цене производа „Ц“, који је супститут производа „А“, са 1 300 на 1 500 РСД, што ће условити повећање тражње за производом „А“ са 300 000 на 320 000 јединица производа.
8. Како се у планској 2022. години очекује смањење зарада циљне групе потрошача за 5%, доћи ће и до смањења њихове куповне моћи. Просечна зарада у 2021. години била је 35 000 РСД. Овакво кретање нивоа зарада ће утицати и на смањење тражње за овим производом у 2022. години са 300 000 на 250 000 комада.
9. Због дејства научно-технолошког прогреса доћи ће до скраћивања века трајања производа „А“ у процесу коришћења за 0,5%.
10. Износ средстава која ће предузеће „П“ издвојити на има финансирања активности привредне пропаганде производа „А“ биће смањен за 5%. На основу датих података потребно је:

а) извршити све неопходне прорачуне и утврдити вредности коефицијената ценовне и доходовне еластичности тражње;

б) објаснити добијене резултате;

в) утврдити колико ће бити очекивано повећање или смањење пласмана производа „А“ и каква је прогноза обима продаје овог производа у планској 2022. години.

НАПОМЕНА: у циљу поједностављивања прорачуна пошло се од претпоставке да ће промена детерминанти тражње од 1% утицати тако да се тражња за производом „А“ промени за исти проценат (осим у случајевима промене детерминанти тражње под редним бројевима 5, 6, 7 и 8, чији се утицај процењује на основу коефицијената еластичности тражње).

РАД:

Детерминанте тражње	Промена детерминанти тражње (у %)		Очекивани утицај промене детерминанти тражње (у %)	
	+	-	+	-
1. Број становника		0,1		0,1
2. Млађа популација	0,2		0,2	
3. Каматна стопа на потрошачке кредите		0,5	0,5	
4. Сопствено учешће за кредите		5	5	
5. Цена производа „А“		15	16,95	
6. Цена производа „Б“	5			7
7. Цена производа „Ц“	15,38		6,92	
8. Зарада циљне групе потрошача		5		17
9. Век трајања ПП ¹		0,5	0,5	
10. Средства за финансирање ПП		5		5
Укупни утицај	/	/	30,07	29,1
Нето утицај			0,97	
Прогнозирани обим тражње			302 910	

¹ ПП – производни програм предузећа „П“